

Stichting Nationale Biodiversiteitsbank

Beleidsplan

September 2022

Inhoudsopgave

1.	Achtergrond.....	3
2.	Hoe verder?	3
3.	Aanpak.....	4
3.1	Het schrijven van een handboek	4
3.2	Het ontwikkelen van een website	5
3.3	Het schrijven van een communicatie/ marketingplan	5
3.4	Kennisdeling	5
3.5	Het schrijven van een opschalingsplan	6
3.6	Overleg met stakeholders	6
4.	Planning.....	7

1. Achtergrond

De biodiversiteit in Nederland heeft het zwaar. Veranderd landgebruik, uitstoot van emissies en klimaatverandering zijn enkele significante oorzaken. Het overheidsbeleid ten faveure van de bescherming en het duurzaam gebruik van biodiversiteit richt zich vooral op beschermde gebieden. Voor een specifiek deel van de biodiversiteit is er aldus regelgeving om negatieve impacts te vermijden en – als deze toch plaatsvinden – te compenseren. Terwijl er veel meer gronden met potentie voor herstel en behoud van biodiversiteit zijn. Denk aan gronden van private landgoedeigenaren, agrarische ondernemers en verzekeringsmaatschappijen.

Tegen deze achtergrond zijn er in de afgelopen jaren diverse onderzoeken en pilots uitgevoerd – o.a. geïnstigeerd door het Veluwefonds – om te kijken naar een mogelijke vorm voor een biodiversiteitsbank. Aan de basis van een dergelijke bank ligt een systeem dat gebaseerd is op het creëren van verhandelbare biodiversiteitsrechten om landeigenaren te belonen voor de inzet voor biodiversiteitsherstel. De financiële bijdrage die landeigenaren kunnen krijgen, is gebaseerd op de stijging van de natuurwaarde, welke wordt uitgedrukt in biodiversiteitsrechten. Deze rechten worden aangeboden aan partijen (bedrijven, organisaties, etc.) die aantoonbaar willen investeren in biodiversiteitsherstel. Dit systeem is in 2016 in een pilot op de Veluwe getest.

De pilot heeft bevestigd dat een biodiversiteitsbank potentie biedt voor biodiversiteitsherstel; niet alleen op de Veluwe maar vooralsnog in ieder geval nationaal. Met inspraak van en na overleg met o.a. bedrijven, terreinbeherende organisaties en overheden is op 4 augustus 2022 daarom de not-for-profit stichting Nationale Biodiversiteitsbank (NBB) opgericht; een stichting met als doel een systeem voor verhandelbare biodiversiteitsrechten te ontwikkelen en beheren. De NBB zal op transparante wijze de kwaliteit en de langjarige instandhouding van de met hun rechten gefinancierde biodiversiteitsontwikkeling garanderen. Zowel voor de biodiversiteit op zich, voor mensen die genieten van biodiversiteit, voor een gezond voedselsysteem als voor de accountantsverklaring bij het maatschappelijk jaarverslag van bedrijven die hun MVO-prestaties door middel van deze rechten realiseren, heeft dit een belangrijke toegevoegde waarde. Hetzelfde geldt voor de weging van de geoffreerde inspanning ten behoeve van de MVO-paragraaf bij openbare aanbestedingen door de overheid.

2. Hoe verder?

Met de opgerichte NBB is een volgende stap gezet in de richting van verhandelbare biodiversiteitsrechten in Nederland. De bouwstenen voor deze aanpak zijn in de basis al ontwikkeld op grond van eerdere onderzoeken en pilots. Nu is het nodig dat protocollen, procedures en de organisatie worden doorontwikkeld om te kunnen borgen dat tot stand gekomen biodiversiteitsrechten additioneel zijn aan overheidsbeleid en gecontroleerd worden door onafhankelijke deskundigen. Ook moet er worden gewerkt aan kennisdeling om meer partijen te interesseren voor de biodiversiteitsbank, en worden nagedacht over opschaling.

Dit beleidsplan richt zich op de specifieke activiteiten die gedaan moeten worden om het bovenstaande te realiseren.

3. Aanpak

Dit beleidsplan richt zich op:

1. Het schrijven van een handboek
2. Het ontwikkelen van een website
3. Het schrijven van een communicatie/ marketingplan
4. Kennisdeling
5. Het schrijven van een opschalingsplan
6. Overleg met stakeholders

Per onderdeel staan in de volgende paragrafen de context, de activiteiten en te verwachten resultaten uitgewerkt.

3.1 Het schrijven van een handboek

Context

In hoofdlijnen is het proces van biodiversiteitsrechten als volgt: de NBB heeft als doel om de biodiversiteit in Nederland te vergroten. Dit doet zij door landeigenaren te belonen voor de biodiversiteitsverhoging die ze realiseren met een project. Deze verhoging levert biodiversiteitsrechten op al naar gelang de omvang en biodiversiteitsverbetering die het project realiseert. Het plan voor de verbetering, de realisatie en het onderhoud van de uitvoering worden door externe deskundigen beoordeeld. De rechten kunnen worden verkocht aan geïnteresseerde partijen die vrijwillig willen bijdragen aan het herstel en behoud van biodiversiteit. De NBB zorgt voor de registratie van de rechten en de overdracht tussen producerende en kopende partijen.

Om dit allemaal goed, deskundig en betrouwbaar te organiseren is een handboek nodig. Tussen 2018 en 2022 is gewerkt aan eerste protocollen en procedures op basis van onderzoek en pilot resultaten. Denk o.a. aan systematieken om biodiversiteitsontwikkeling te vertalen naar natuurlandpunten en om natuurlandpunten te vertalen in rechten / Euro's, een procedure voor het kwalificeren van deskundigen en een procedure voor partijen om rechten te kopen. De doorontwikkeling van protocollen en procedures met betrekking tot het toekennen van biodiversiteitsrechten (en onderliggende systematieken) alsmede het vastleggen daarvan in een handboek zijn nodig om de biodiversiteitsbank goed te laten functioneren.

Activiteiten

- Onderzoek, o.a. naar procedures van bestaande rechten-banken zoals Nationale Koolstof Markt.
- Gesprekken met stakeholders (als Natuur en Milieu en BoerenNatuur) en potentiële leveranciers, zoals NKM, SWECO (natuurlandpuntensysteem), Planbureau voor de Leefomgeving en ecologen.
- Doorontwikkelen van protocollen en procedures op basis van de verkregen onderzoeksresultaten en -inzichten.
- Inhoudelijk advies ophalen bij het op te richten College van Deskundigen van de NBB
- Het juridisch laten checken van protocollen en procedures.
- Vastleggen van alle protocollen en procedures in een handboek.
- Vaststelling van het handboek door het bestuur van de NBB.

Te verwachten resultaten

- Een verslag met aanpak en resultaat van het onderzoek en de gesprekken, inclusief literatuurbronnen.
- Een vastgesteld handboek voor het creëren en verhandelen van biodiversiteitsrechten door de NBB.

3.2 Het ontwikkelen van een website

Context

Een website is nodig om de doelgroepen – landeigenaren en de kopers van biodiversiteitsrechten – te informeren, inspireren en enthousiasmeren over de NBB. Daarnaast is het een plek waar de NBB zich openbaar kan verantwoorden voor zijn functioneren en waar de bereikte resultaten worden gepubliceerd, het is een voorwaarde om de ANBI-status aan te kunnen vragen. Tot slot is het de plaats waar het handboek kan worden gedeeld.

Activiteiten

- Uitschrijven van wensen en lay-out van de beoogde website.
- Gesprekken aangaan met webbouwers.
- Het schrijven van teksten voor de website.
- Het bouwen van de website.

Te verwachten resultaten

- Een functionerende website.

3.3 Het schrijven van een communicatie/ marketingplan

Context

De NBB beoogt veel partijen te bereiken. Voor wat betreft de directe doelgroepen gaat het om alle grondeigenaren in Nederland (vooral particuliere landgoedeigenaren, terreinbeherende organisaties, gemeenten, overheden, verzekeringsmaatschappijen, agrariërs) en bedrijven die vrijwillig willen bijdragen aan herstel en verrijking van biodiversiteit (vooral groter MKB/ familiebedrijven/ banken).

Indirect gaat het ook om grote aantallen, namelijk de werknemers, achterbannen, netwerken e.d. van de betrokken partijen. Daarnaast gaat het om de gebruikers van de herstelde biodiversiteit (bijv. recreatiefunctie).

Het vraagt om een goed communicatie/ marketingplan om de directe en indirecte doelgroepen goed te bedienen.

Activiteiten

- Het specifieker uitschrijven van de doelgroepen en middelen/ intermediairs om hen te bereiken.
- Overleg met een marketing expert om het plan een vliegende start te geven.
- Overleg met stakeholders/ intermediairs om te kijken waar & hoe ze betrokken kunnen en willen worden.
- Het schrijven van een communicatie/ marketingplan.
- Vaststelling van het communicatie/ marketingplan door het bestuur van de NBB.

Te verwachten resultaten

- Een vastgesteld communicatie/ marketingplan om de NBB bekend te maken bij de doelgroepen.

3.4 Kennisdeling

Context

Voorvloeiend uit het communicatie/ marketingplan zullen projectontwikkelingen en -resultaten worden gedeeld met en via stakeholders/ intermediairs/ ondersteunende partijen van de NBB en via netwerken van de (bestuurders van de) NBB om de doelgroepen bereiken.

Activiteiten

- Het schrijven van PR-teksten.
- Het uitsturen van informatie over de activiteiten van de NBB naar de doelgroepen, al dan niet via intermediairs.
- Het ontwikkelen van communicatie-instrumenten om kennis te delen, bijvoorbeeld een bijeenkomst met partners van de NBB en informatieborden in publiek toegankelijke gebieden waarin biodiversiteitsrechten zijn gecreëerd door investeringen in biodiversiteit.
- Het bijhouden van kennisdeling (wat & naar wie).

Te verwachten resultaten

- Een overzicht van gedeelde kennis: welke informatie, welk instrument en bereikte doelgroepen (geschatte aantallen).

3.5 Het schrijven van een opschalingsplan

Context

Het eerste jaar van de NBB is bedoeld om een goede structuur en inhoud neer te zetten, die daarna een solide basis vormen voor het creëren en verhandelen van biodiversiteitsrechten. Het vraagt een gedegen denkproces met stakeholders om te bepalen hoe de daaropvolgende opschaling eruit zal zien. Aannemelijk is dat de NBB (met ANBI-status) op een kleine schaal binnen een paar regio's begint en groeit naar andere regio's om heel Nederland te dekken.

Activiteiten

- Schrijven van een opschalingsplan met verwachte groepspaden, te smeden coalities, inschatting van de kosten en baten van de activiteiten, e.d.
- Organiseren van een bijeenkomst met stakeholders om een concept van het opschalingsplan mee te bespreken. Hun input wordt gebruikt om het opschalingsplan definitief te maken.
- Vaststelling van het opschalingsplan door het bestuur van de NBB.

Te verwachten resultaten

- Een vastgesteld opschalingsplan om de NBB voor een toekomstbestendige biodiversiteitsbank.

3.6 Overleg met stakeholders

Context

De NBB bevindt zich in een landschap met een breed pallet aan stakeholders zoals:

- de directe en indirecte doelgroepen;
- inspirerende rechten-banken op andere thema's (zoals koolstofrechten);
- natuurbeschermingsorganisaties;
- intermediairs zoals LTO en VNO-NCW | MKB Nederland;
- MVO-adviseurs en adviseurs inkoop en aanbesteding; en
- fondsen.

Het vraagt zorgvuldigheid en een open, alerte, geïnteresseerde houding om partijen betrokken te houden bij de NBB.

Activiteiten

- Stakeholders aangesloten houden bij alle activiteiten van de NBB door middel van dialoog, bijeenkomsten, informatiemails, interviews e.d.

Te verwachten resultaten

- Breed draagvlak voor de NBB.
- Coalitievorming / (vergaande) samenwerking met bepaalde stakeholders ter ondersteuning van de ambities van de NBB.
- Constructieve input van stakeholders bij door de NBB te ondernemen activiteiten.
- Actieve inzet van stakeholders om bekendheid te genereren voor de NBB.

4. Planning

De eerste activiteiten zijn gestart. De planning is om alle beoogde activiteiten eind 2023 te hebben uitgevoerd.